

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

●● Egyes lappeldányok kizárólag Schönfeld A. könyv- és papirkereskedésében kaphatók. ●●

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Gyerekes bosszú.

Megtörtént hat!

A személyes gyűlölség és bosszú kitombolta magát a f. hó 12-iki városi közgyűlésen: B a l o g h János és S i m a Ferencz nekivitték a képviselőtestület 4 szavazatnyi többségét, hogy mondja ki a fegyelmi vizsgálat elrendelését T a s n á d y Antal dr. polgármester ellen és egyidejűleg függesse fel őt hivatalától is.

B a l o g h János, a képzeltet ő leghanyagabb volt tisztviselők egyike, akinek polgármestersége alatt Szentesen a hivatalos sikasztások kezdődtek, aki — mint volt polgármester, épp úgy elhanyagolta hivatalos kötelessége teljesítését, ahogy megyei árvaszéki elnök korában sem állt hivátása magaslatán; B a l o g h János, aki a mellét verdesi, hogy ő csupán Szentes iránt való meleg és őnzetlen szeretetből cselekszik mindent, de a ki a képviselőiapidíjak egy tál lencséjéért még a politikai hitét megtagadta és S i m a Ferencz, aki B a l o g h János és S a r k a d y Nagy Mihály volt polgármesterek minden hivatalos bűnének kész védelmezője volt mindenkoron: ők állanak fel, hogy gyűlölségtől és bosszútól lihegve a tiszta és becsületes adminisztráció igaz bajnokainak hazudva magukat, bírálgassák a mások cselekedeteit, gáncsolják mások hivataloskodását. Egy S i m a Ferencz, aki még a társulati lucerna elárverezését sem tudja megcselekedni furfang és az árverezők kijátszása nélkül, követeli magának, hogy itéljen az adminisztráció tisztasága fölött.

Hia mindez olyan elszomorítóan káros nem volna Szentesre anyagilag, jó hírverése erkölcsileg, valóban kacagni szeretnénk a gyerekes bosszú ezen ostoba megnyilatkozásai fölött; kacagni a fölött, hogy e két katóli tógába bujt népbolondító mint hirdeti előre a saját lapjában, hogy: Ime elkövetkezett az időknek az ő teljesége! Semmi sem tart örökké! Vége van T a s n á d y polgármesterségének! Es hálát adhat Szentes városa az istennek, hogy ez a korszak rövid volt!

Szegény eszelősek! Mikor ők gyerekes bosszújukat hűtik egy pillanatra, elég együgyűek elhinni, vagy elég rosszlelkűek, elhitetni akarni a nagy közönséggel, hogy akad olyan

fölttes hatóság, mely lábbal tiporva törvényt és jogot, megerősítő határozatával fogja megpecsételni az ő bosszú-műveket.

Nem emlékeznek vissza rá és nem emlékszik vissza reá az ő vaksággal vert haduk sem, hogy ugyanezt a játékot végig játszották már a közel multban M i k e c c Ödön dr. főjegyzővel is, felmentek a belügyminiszterig és a játék vége az lett, hogy az általuk bosszúból felfüggesztett tisztviselő visszahelyeztetett, Szentes város képviselőtestülete pedig — hivatalos dorgatóriumot kapott, akár a vásótt iskolásgyerekek a szigorú tanítótl.

Elfeledik, hogy minden ilyen éretlen cselekedet és minden ezzel mulhatlanul járó felsőbb kiszidatás csak mind jobban alássa e város jó hírnevét, hogy már is hirhedetté lett általuk Szentes és veszett hire mindinkább terjed országszerte.

Ennek a vakságnak, ennek a higevelejtésre valló feledékenységnek, a gyűlölködő rosszakaratnak szomorú bizonyítéka van letvéte azon képviselői indítványában, akik a f. hó 12-iki városi közgyűléstől a polgármester ellen a fegyelmi vizsgálatnak a megindítását és hivatalos állásától való felfüggesztését kérték.

Elofvastuk ezt a nevezetes indítványt, amely látszólag farkcsóválással indul a főispán elé, de csak azért, hogy alattomban rávicsorithassa a fogát.

De olvassa el bárki, a helyi viszonyokkal ismerős, nyomban meg fog győződni — ha elfogulatlanul itél — arról, hogy soha perfindébb módon az alacsony személyes bosszú nem fétkelenedett ember ellen, mint ezen indítványban és soha egy város képviselőtestületének többsége nagyobb bizonyosságát nem adta lelki szegénységnek, mint Szentesé, mely egy ilyen indítványra, anélkül, hogy az abban felhalmozott vádak erkölcsi értékét mérlegelné, minden elővizsgálat nélkül fegyelmi vizsgálatot rendel el.

Vegyük akár sorra a vádatat.

Az első: hogy a polgármester nem hívott össze havonként közgyűlést.

De először is, a statutum ezt nem teszi m u l h a t l a n u l kötelességévé, másodsor meg: sem B a l o g h János sem S a r k a d y Nagy Mihály nem hittak össze havonként városi közgyűlést.

A második vád, hogy nem terjesztett éves jelentést a közgyűlés elé. Még ha e hó végén terjesztendi,

sem késett el vele, tekintettel arra, hogy elődje rendszeren a következő év július 15-én, a u g u s t u s havában tette közzé február hóról kelteztet előző évi éves jelentését.

A 3-ik vád az adószámolás vizsgálatával, a 4-ik a fogyasztási adóberlet ügyével kapcsolatos.

Amabban épp a mult havi közgyűlésen határozott ugyanez a közgyűlési többség, az Udvardi Sándor indítványával kapcsolatosan olyan formán, hogy tudomásul vette a tanács minden eddigi intézkedését, így azt is, hogy az eddig már befejezett munkarész díja kiutalványoztatott. Emekben, a fogyasztási adó ügyében az indítványozók összehalmoznak egy csomó h a z u g s á g o t és végül aztán így fejezik be:

„Ezeknél fogva — amennyiben a jelen beadványunkban foglaltak minden kétséget kizáró tényeket képeznek, kérjük, rendelje el a városi közgyűlés dr. T a s n á d y Antal polgármester ellen a fegyelmi eljárás megindítását, stb. . .

Tehát, feltétlenül higgyen a közgyűlés az indítványozóknak, ne is vizsgálja: igazak vagy hazugok-e vádjaik, hanem csak induljon neki a bosszujátéknak, függesse fel a polgármestert.

Mert csupán ez az utóbbi volt a vég cél. Szentes város érdeke — az semmi e hazug apostolok előtt.

Bizonyítja ezt az is, hogy amint ezt a céljukat elérték, nem is mentek bele tovább a közgyűlési tárgysorozat tárgyalásába, amelynek során pedig megalakíthattak volna a szájuk ize szerint való számonkérő székét is.

Hát csak hadd játszáki magukat kedvük szerint — a saját zsebükre.

Mert a fegyelmi vizsgálat lebonyolítása után követelni fogjuk, hogy megtérítsék az anyagi kárt, mit ezzel a városnak okoztak.

Városi közgyűlés.

(1892. július 12.)

Kedves Szerkesztő Uraim!

Ugy esik, hogy mostanában nem szükséges rendszeres közgyűlési tudósításokat írni. Nincsenek is közgyűléseink, hanem csak pár óraig tartó szöharé, a melyben minden benn van, csupán a város igaz érdeke nem, és a t. városatyák szétmennek, egy része örömmel eltelve, hogy: ime megint hűtette a személyes bosszúját, a más része szomorkodva, hogy a város ügyei, a közügyek mindinkább háttérbe szorúlnak a személyes gyűlölködés mellett.

A f. hó 12-iki úgynevezett városi közgyűlés sem képezett ezen újabb szabály alól kivételt.

Nem lehet róla rendszeres tudósítást írni. Kerete jó részét a Balogh János színpalhasogatásai, Sima Ferenc lapja vezércikkének recitatívói és K a t a i Pál Janos uram ó kegyelme válogatott durvaságú b e r e s k i s z ó l l á s a i töltötték ki. A tárgysorozathoz úgy délután 1 órakor eljutottak ugyan, de tárgyalásába bele sem fogtak, sőt nem is fogtak; nem az lévén a cél, hogy a város adminisztrációja és a közjólét érdekében álló lelkiismeretes munkát végezhesse, hanem, hogy alacsony bosszúvágyukat már egyszer a maguk módjára hűthessék le a polgármesteren.

Az ilyen közgyűlésekről, — ezt be fogják látni, kedves szerkesztő uraim — nagyon bajos komolyan és a tudósítások száraz rendszerével írni. Épp ezért engedjük meg, hogy ismét én legyek a riportterük, a következőkben.

A közgyűlési cirkuszt T a s n á d y Antal dr. polgármester nyitotta meg.

Előterjeszt: mi okon hívta össze olyan sürögősen a rendes közgyűlést; továbbá, hogy miszter Jim Balogh és miszter Sima a clovok a bosszúvágy magas vesszőparipáját fogják lovagolni, mely célból egy indítványt is terjesztenek a n.-érdemi közgyűlés elé; végül előterjeszt, hogy Magyar József tanácsnok helyettes polgármester hirtelen beteg lett és egészsége helyreállítása céljából 6 heti szabadságot kér.

Felveti a kérdést, ezeket kívánják-e a tárgysorozat előtt tárgyalni, vagy csak az után?

A közönség többsége nagyon türelmetlenül várhatta a Balogh-Sima clownszöveget mutatványait, mert a tárgysorozat előtt kívánta, hogy vesszőparipáikat elővezzék.

Igy esett, hogy T a s n á d y Antal dr. polgármester — miután több városatya kívánta — az előző gyűlés jegyzőkönyvét olvastatta fel a kibetegült Mik e c z Ödön dr. főjegyző helyett jegyzőkönyv H e r c z k a Zsigmond helyettes aljegyzővel: elszabadítván ezzel lancairól a szenvedélyek ezer ördögét.

Sim a Ferencz beleköt a jegyzőkönyvbé, amely — ő szerinte — nem híven fejezi ki az ő nagyszabású hazafias beszédét. Támogatják őt ebben S z á n t h ó Lajos és B a l o g h János.

Utóbbi klasszikus tanúnak hívan fel Petrovics Somát, aki nyomban ki is jelentette, hogy az esetre, ha ő tagja volna a hiteltestő bizottsagnak, nyugodt lélekkel — hitelesítene ezt az igen hü jegyzőkönyvet.

Balogh erre újfen tragikus pózba vágja magát és szörnyű arcintorítások, színpalhasogató gesztusok közt hívja tetemre a polgármestert, mondván: hogy az esetre, ha a polgármester is ki fogja jelenteni, miszerint neki nincs igazsága és a jegyzőkönyv hü, ő nyomban elhagyja ezt a termet, akár boldog emlékeztető Koriolán az őt megsértett Rómát.

A polgármester aztán megette neki a szívességet: kijelentette, hogy Balogh Jánosnak nincsen igazsága és a jegyzőkönyv hü. De Koriolánus nem hagyta el Rómát, Balogh továbbra is a teremben maradt, hogy tovább játssa a komédiát, egészen az 5-ik felvonás utolsó jelenetig.

A vita vége az lett, hogy dacára dr. Schlesinger Károly és Kristó N. István higgadt és tárgyilagos érvének, a többség visszaadni határozta a jegyzőkönyvet a főjegyzőnek: fogalmazza meg újra és írja bele mindazt a frazist és bombasztot, amit Sim a B a l o g h el p u f f o g t a t t a k.

Ezután megették Magyar József tanácsnoknak a 6 heti szabadságát, helyettesítették állására B u r i á n Lajos városi ügyészt és miután a sor a benyújtott indítvány tárgyalására került, T a s n á d y Antal dr. távozott az elnöki székből, melybe, minden ellenkezésére dacára — mint legidősebb tanácsnokot N a g y Imrét erőszakolták bele.

No, akkor aztán elszabadult az ördög végképen a lancairól.

Azt a dühöngést, azt a Ripacs-módra való patétikus szavalást ami erre következett, látni kellett. Toll azt leírni képtelen.

Már az őrgöngés kezdetekor átadta dr. Csato Zsigmond az irások kérvényt, amelyben több képviselő — a vagyonhi felelősség megállapíthatása végett — névszerinti szavazást kér az indítványra.

Délután 1 óráig féltelenkedett az őrgöngés fokozott bosszúvágy Szentes város közgyűlési termében. Az alacsony szenvedélyek tomboló vihára nem tisztítva, hanem mindent bemocskolva szaguldott végig a teremben, örök zsegyenerre a város történetének.

Közbe alig esett egy-egy súlyos jelentőségű szó, mint amilyen volt D ó s a Bélaé is, aki erőteljes beszédben vetette szemére B a l o g h Jánosnak, hogy — mint e város oros. képviselője — okosabban tenné, ha az országtól kapott napidíjakat nem itthon lezselésért tenné zsebre, hanem fent, a maga helyén teljesíteni a kötelességét.

Vagy dr. Schlesinger Károlyé, aki magvas beszédben, éles logikával tört palcát az indítvány fölött.

Am az ilyen súlyos jelentőségű, igazságosan bíráló szavak elhangzottak a vasári komédiának zsvájában és mikor az indítvány fölött megindult a névszerinti szavazás, az indítványozók, roppant erőfeszítés árán, 4 szótöbbséggel keresztölték a polgármester ellen a fegyelmi vizsgálat elrendelését és a hivatalától leendő felülglesztését.

Az őrgöng bosszúvágy ezzel aztán be is telt.

Nem törődtek ott többé a derék h a z a f i a k semmivel.

Nem a tárgysorozattal, vagy hogy mikor legyen folytatás a közgyűlésnek, nem a számonkérő szék megalakításával.

Hiszzen mindez nagyon alárendelt dolog reájuk nézve. A fő: a bosszúállás.

Csakhogy, kedves szerkesztő uraim! — én azt hiszem, ebben sem értek célt.

Bosszút álltak, de nem a polgármesteren, hanem a szegény városban. Ezen a városban, amely őket táplálja és amelynek soha nem voltak eddig rosszabb, arulóbb fiai e népbolondítóknak.

Ujdonságok.

Szentes, 1892. július 14.

— **Emlékeztető.** Szentes város képviselőtestülete ma délelőtt 9 órakor tisztújító széklet tart a túl a kurcai teremben, az alispán elnöke alatt. Ez alkalommal töltenek be — a rendőrségi új állások kivételével — az új statútumban szervezett összes új tisztviselői állások. — Csongrádvármegye közig. bizottsága a f. hó 16-án, szombaton délelőtt 9 órakor tartja e havi rendes gyűlést.

— **Zónaidó a közigazgatásban.** A belügyminiszter 51200 sz. a. a következő körrendeletet intézte az ország valamennyi törvényhatóságához:

„Tekintettel arra, hogy úgy a köz-, mint a magánéletre kiszámíthatatlan károkra és megbecsülhetetlen előnyre jár az időszakos egységes volt: s tekintettel arra, hogy a köznevelési egységes időszakos az ország összes köznevelési intézményei, a vasúti, posta és távúri szolgáltatásban, nemkülönben az állami hatóságok nagy részében és Budapest fő- és székvárosban már kétézeréle celtbe is van lefektetve: előlil annak szükségére, hogy az egységes időszakos közigazgatás minden ágában is erényen emeltessek.

Ez okból a hivatalos eljárásban az időszakosításnak az egész országban egyenlősítése érdekében ezenel felhívom a vármegye közönségét, hogy haladéktalanul tegye meg az intézkedéseket a végböl, hogy a területen működő összes vármegyei és községi hatóságok, valamint az ezeknek alárendelt valamennyi hatóság, hivatal és intézet a f. évi júl. 31-től augusztus 1-re virárodlag a közepurópai egységes időszakosításra térjen át.

Együttal saját miheztartása és köztudomásra hozatal végett értesítem a vármegye közönségét, hogy a végböl, miszerint az egységes közepurópai időről minden hivatal naponként pontos és megbízható tájékoztatás szerezhesse, a kereskedelmiügyi miniszter úr intézkedett, hogy a hazai összes vasúti állomások, valamint a posta- és távúri-hivatalok naponként a közepurópai idő szerinti déli 12 órakor, a b.-pesti meteorológiai intézettel, a m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelőség útján pontos jelzést kapjanak. Egyébiránt az időnek a vasúti, illetőleg a posta- és távúri

állomásokon kívül, külön berendezések, (jelző vezeték) által leendő közvetítéséről, a kereskedelmiügyi miniszter úr engedélyének kieszakozása mellett, az erdekletek az engedély megadása alkalmával, maghátrórozott módon és saját költségükön gondoskodhatnak.”

E rendelet szerint tehát a f. évi augusztus 1-től a vármegyei és községi közigazgatási szolgálat országszerte a zónaidóhoz tartozik igazodni, ami mindenesetre a tisztviselők és valószínűleg az egész polgári háztartásnak az egységes időszámítás szerint való átadomulását fogja eredményezni.

— **A vármegyei jegyző nyugdíjválasztmánya** a f. hó 14-iki gyűlésében foglalkozott néhai való Walter Mihály, elhalálozott szegvári jegyző özvegye végkielégésének kérdésével. A választmány keveset tehetett a szegény özvegy érdekében. A szabályok erősen megkötik e részben a kezét, mert azt rendelik, hogy a nyugdíjképesége előtt elhunyt jegyző özvegye vagy árvaik kamat nélkül kapják vissza az általa befizetett összeget, végkielégítésül. Ily módon az özvegy — a határozat értelmében, összesen 96 frtot kap.

— **Az új bírák.** A hivatalos B u d a p e s t i K ö z l ö n y e egyik legutóbbi száma közölte most már hivatalosan is, az általunk korábban közölt hirt, mely szerint a király ő felsége, az igazságügyi miniszter előterjesztésére, járásbíróágunkhoz albirákká dr. S a l á n k y József zombori kir. járásb. albirót és H u b a c s e k Pál mindszenti ügyvédet nevezte ki.

— **Megabucogott népbolondító.** A legutóbbi városi közgyűlési komédia után, a f. hó 12-én történt, hogy a tűzvért hiataltság a közgyűlési terem előtt csoportosulva, egy tömegbe verődött össze, figyelemmel kísérve, mint vonulnak ki a városatyai sorban-rendre a teremből. Célja van a csoportosulásnak — ez első tekintetre kitetszett és valóban, ahogy a népbolondító Sim a F e r e n c z a l a k k a jelent meg az ajtónyílásban, az ifjúság ajkán egyszerre felharsant az elítélő a b c u g , végig kísérve a népbolondított reá váro köcsögjé, amelyen sebesen elhajtott, miközben még egyre harsogott utána az ifjúság itele: a b c u g l a b c u g l e

— **Pályázatok eredménye.** A városnál betöltendő új tisztviselői állásokra összesen 96 pályázat adatott be. Pályázatok: az orvosai állásra 5-en, alszámvevőségére 6-an, adópénztári tisztségre 8-an, adóügyi állásra 12-en, adóügyi fogalmazóságra 7-en, rendőrbiztosi állásra 5-en, irnokai állásra 28-an, alkapitányságra 5-en és árvaszéki kiadói állásra 20-an.

— **Elhalasztott népnépnep.** A kereskedő ifjak egylete a f. hó 31-ére tervezett népnépnepét, az egyetemi ifjak f. hó 23-iki nyári tanévhalgalmára való tekintettel, augusztus hó 7-ére halasztotta el. A népnépnep programját legközelebb teszi közzé a rendező bizottság.

— **Eljegyzés.** Ifj. báró M a a s b u r g Sándor, báró M a a s b u r g Sándor fábiani nagybirtokos fia, a f. hó 10-én tartotta eljegyzését S z e d e r E t e l k a Kisasszonnyal, S z e d e r János földbirtokos szeretetreméltó, szép leányával.

— **Mit ér a becsület?** Egy kávéházi szóvaltsábol kerekedett az a becsületsértési pör, amely a f. hó 13-án lett tárgyalva a helybeli járásbíróág előtt. T ő t h Kálmán volt a felperes, M á t e f f y Kálmán megyei aljegyzőn kereste a megsértett becsületét. Föltebb érdekes tárgyalás volt. Alperes nem tagadta, hogy az inkriminált kifejezésekkel élt T ő t h Kálmán ellen, de enyhítő körülményül kívánta magának betudni, hogy vádló köztudomás szerint a mások inzultálását sportszeren üzi, amiért már több ízben is el volt, mint becsülettrábol, itéle. Beismerésben lévén a vádlott, G a a l Sándor járásbíró kimondja az ítéletet, mely szerint a megsértett becsület 30 o s z t r. é r t. f o r i n t o k k a l vagyon reparálva, ami a S z e n t e s i L a p - b a n is, vádlott költsége, közzéteendő. Vádló megnyugszik az ítéletben, vádlott főlebbeztet jelent be.

— **Egyetemi ifjak vigalma.** A csongád-megyei egyetemi ifjak körének f. hó 23-iki vigalmára a meghívók a napokban küldettek szét. A rendezőség felkéri mindazokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak, de erre igényt tartanak, hogy ez iránt való igényüket bármelyik rendezőnél jelenték be; mely esetben a hiányt készséggel pótolják.

Egész selyem, mintázott Foulardok méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig, (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végeken is szállít házhoz szállítva, postabér- és vámentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóra küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (6)

Irodalom.

Az Athenaeum Kézi Lexikona. A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti Dr. Acsádi Ignác, Budapest, 1892. Most jelent meg ez általános tetszéssel találkozó, nélkülözhetlen segédműnk a z e n k i l e x e d i k füzet, mely gazdag, jól szerkesztett tartalmával szintén bizonyítja, mily jeles, általánosan használható könyvet fog ezen Kézi Lexikon képezni. A Kézi Lexikon a tudomány minden ágára kiterjed és emellett a honi tudnivalókat különös figyelemmel részesíti. A 19. füzetet két kettős tábla díszíti; az egyik a régi magyar katonaságot mutatja be régibb történeti munkákból vett képek alapján, a másik a fontosabb gazdasági eszközöket és gépeket hozza. Összesen 40 füzetre fog terjedni; egy füzet ára 30 kr. A legcélszerűbb 20—20 füzetre hat frtdalól fizetni, mely pénz az Athenaeum kiadóhivatalához, Budapestre küldendő. Kapható különben minden könyvkereskedésben is.

Nyilttér.*)

3182.
ft. 1891.

Ő Felsége a király nevében

A szentesi kir. járásbírósg rágalmazás vétsége miatt panaszolt Sima Ferenc szentesi lakos elleni fenytő ügyben a tárgyalási és tanúkihallgatási eljárás befejezte után ekképp

Ítélet:

Vádolt Sima Ferenc, 38 éves, rf. vall., nős, családos, magántársulati hivatalnok s lapszerkesztő, vagyona van, műveltsége magasabb, büntetve nem volt, a btkv. 258. §-ban minősített és ugyanazon §-szintű büntetendő rágalmazás vétségében vétkesnek kimondatik s büntetésül, a btkv. 92. §-ának alkalmazása mellett, az 1887. évi VIII. t.-c. első §-ában jelzett célra fordítandó, 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett lefizetendő 50 (ötven) ft fő-és 50 (ötven) ft mellék pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén a btkv. 53. §-a alapján 5—5 (öt-öt) napi fogházra s a felmerülő tartartási költség megtérítésére ítéltetik.

Köteleztetik egyszersmind magánvádoló részére, az 5 ft tanudíj beszámításával, 18 ft kártérítési összeglet 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetni.

Egyszersmind elrendeltetik, hogy az ítélet egész terjedelmében, indokaival együtt a Szentesen megjelenő »Szentes és Vidéke« című lapban vádolt költségére közzétéssék.

Indokok:

Albertényi Antal szentesi lakos megyei főszámvévo panaszt emelt Sima Ferenc szentesi lakos ármentesítő társulati szakaszigazgató és lapszerkesztő ellen, hogy folyó évi szeptember 30-án, este 7 óra tájban az utcán többed-magával haladva, nagy fent szóval azt beszélte, hogy Albertényi Antal a Csongrád-megyei gazdasági egyesületnek pénzt, mint annak titkára csikkasztotta.

Vádolt Sima Ferenc a tárgyalás során tagadásba vette ugyan, hogy panaszosról akár a feljelentésben foglalt napon, akár máskor mondogta volna azt, hogy a Csongrád-megyei gazdasági egyesület pénzt mint annak titkára csikkasztotta, de ugyanakkor beismerte azt, hogy ezen kifejezéseket lapjában a »Szentesi Lap«-ban mint szerkesztő megírta panaszosról s beismerte azt is, hogy

*) E rovatban közlöttekert nem vállal felelősséget a Szerk.

ezt egy magánlevélben még 1890. évi szeptember 22-én megírta panaszosnak.

A kihallgatott dr. Tasnády Antal esküvel erősített vallomással igazoltatik, hogy vádolt a feljelentésben foglalt napon, folyó évi szeptember 30-án, este 7 óra tájban ötöd magával az utcán haladva, nagy fennhangon a következő kifejezéseket használta: »Gy Albertényi Antal, aki mint a gazdasági egyesület titkára a gazdasági egyesület pénzt csikkasztotta.« Hogy vádolt a kérdéses alkalommal panaszosról ezen kifejezéseket használta, igazoltatik a szintén eskü alatt kihallgatott Juhász János vallomással, kinek vallomásával igazoltatik az is — mi különben a tárgyalás során tagadásba sem vétetett, hogy a többször említett időben és alkalommal többen voltak együtt jelen, habár az ugyanazon alkalommal jelenvolt s kihallgatott tanúk az állítólagos sértő kifejezéseket esküvel erősített vallomásuk szerint nem hallották is.

Vádolt védekezésében önmaga beismerte, hogy a neki tulajdonított kifejezést a kérdéses alkalommal használta s védelmiül azt hozza föl, hogy ezt, már mint általa magánpanaszosul levélben közölt, sőt lapjában is közzétett esetet említette fel azon hozzáadással, hogy Albertényi Antal ezen ellene elkövetett sértésért sem törvényes, sem magánúton elégtételt nem vett, sőt elégtételt venni meg kísérelt s ennek következtetésül mondogta, hogy nem tartotta őt olyan embernek, ki az azon napon megtartott polgármester-választásnál a kijelölő bizottságnak tagja lehessen.

Ezen állítása vádoltanak védekezésül el nem fogadható, mert ha a kifejezéseket ezen előzménnyel és ezen következtetésekkel használta is, miután a kifejezés a btkv. 258. §-ában minősített rágalmazást képez, vádolt a kifejezések használata által panaszos ellenében rágalmazást követett el annyival is inkább, mert a becsatlott hiriappéldánnyal megcafoltatik vádoltának azon állítása, hogy ő panaszos ellenében a sértő kifejezést szeptember 30-át megelőzőleg lapjában már használta; s itt nem lehetett figyelembe venni a vádolt által védelmiül felhozott azon állítást sem, hogy miután az október 1-én megjelenő lapban foglaltatik a sértő állítás, szeptember 30-án arról mint már megírtól tehetett említést.

Nem volt figyelembe vehető vádoltának azon védekezése, hogy a rágalmazó kifejezés nem sértő szándékkal használtott, mert hiszen vádolt maga azt mondja védekezésében, »hogy sem törvényes, sem magánúton elégtételt nem vett«, már pedig akár törvényes, akár magánúton csak sértő szándékkal elkövetett cselekményről lehet elégtétel. De nem volt figyelembe vehető vádoltának a minősítés tekintetében tett kifogása sem, mert a cselekmény elkövetésének ideje, úgy a felek, valamint a tanúk kihallgatásával minden kétséget kizárólag bebiztosított, valamint bebiztosított az is, hogy akkor, midőn vádolt panaszos ellen a sértő kifejezést használta, többen voltak együtt s az a körülmény, hogy a többi jelenvolt tanúk vallomásuk szerint a sértő kifejezést nem hallották, annak rágalmazó jellegét meg nem szünteti; ezek figyelembevételével vádoltat a rágalmazás vétségében vétkesnek kimondani s tekintettel eddigi büntetlen előéletére, tekintettel arra, hogy a rágalmazó kifejezéseket az azon napon megtartott választás által előidézett izgatottságban s jogosnak vélt felindultságban követte el s tekintettel különösen arra, hogy társadalmi állásánál fogva a legrövidebb tartamú fogházbüntetés is túlszigorú lenne, — mint olyan enyhítő körülményekre, melyek a btkv. 92. §-ának alkalmazását teszik szükségessé, őt az ítéletben meghatározott büntetéssel sújtani kellett.

Az eljárási költségek, valamint tanudíj megfizetésére a 2265. I. M. 1880. számú rendelet 107. §-a alapján volt kötelezendő.

Panaszos a tárgyalás során a hozandó ítéletnek vádolt költségére leendő közzététel elrendelését kérvén, ezen kérelemnek a btkv. 277. §-a alapján helyet adni kellett

Kelt Szentesen, 1891. december 23-án.

Gaál Sándor, s. k.
kir. járásbíró.

55.
1892. B.

Ő Felsége a király nevében

A szegedi kir. ítélő tábla

rágalmazás vétsége miatt vádolt Sima Ferenc elleni büntető ügyet, melyben a szentesi kir. járásbírósg 1891. évi december hó 23-án 3482. szám alatt ítéletet hozott, vádoltának felelbezzése folytán, 1892. évi január hó 26-án tartott nyilvános ülésben vizsgálat alá vevén, következőzön

Ítélet:

Habár a panaszbeli állításokat, a magánvádoló által felhívott és kihallgatott tanúk közül dr. Tasnády Antal és Juhász János bizonyítják, — mindazonáltal tekintve azt, hogy a rágalmazás tényállásdéma meg nem állapított, egy esetben, midőn az íllető a btk. 258. §-ban körülírt minőségű tény csak két személy előtt állította; mert az állított ténynek többek előtt kell megtörténni, a két személy pedig a több fogalmanak meg nem felel, — tekintve továbbá, hogy a fentieknél fogva vádolt ellen nem a rágalmazás, hanem csak a becsületsértés vétségének elkövetése van bebiztosítva: ennél fogva vádoltat a rágalmazás vétsége helyett a btk. 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségében mondatik ki bűnösnek, és e miatt vádolt — figyelemmel egyrészt büntetlen előéletére, mint egyedüli enyhítő körülményre, de más részt a használt kifejezés feletle meggyalázó voltára mint súlyosító körülményre, — behajthatatlanság esetében hat (6) napi fogházra átváltoztatandó hatvan (60) forint pénzbüntetésre ítéltetik.

Ennyiben a kir. járásbírósg ítélete megváltoztatik, egyebekben azonban vonatkozó indokainál fogva helyben hagyatik.

Szegeden, 1892. évi január hó 26-ik napján.

Sélly Sándor,

a kir. ítélő tábla elnöke.

Zsigmondovics Mihály s. k.

kir. ítélő táblai bíró.

2786. 1892. sz.

B.

Ő Felsége a király nevében

A magyar királyi Curia

rágalmazás vétsége miatt vádolt Sima Ferenc ellen, a szentesi kir. járásbírósg előtt folyamatba tett s ugyanott 1891. évi december 23-án 3482. sz. alatt, a szegedi kir. ítélő tábla által pedig a vádoltának felelbezzésére 1892. évi január hó 26-án 55. sz. a. elintéztett bűnvádi ügyet, Albertényi Antal sértett fél képviselőjének s a vádolt képviselője helyettesének bejelentett s utóbb mindkét fél által írásbelileg is indokolt felelbezzése folytán 1892. évi ápril hó 20-ik napján tartott nyilvános ülésben vizsgálat alá vevén, következő

Végzés hozott:

Tehtve vádoltának a kir. ítélő tábla ítélete elleni felelbezzésében felhozott azon állítást, hogy ő 1892. évi január 28-án, tehát két nappal azután, hogy a szegedi kir. ítélő tábla a felelbezzett ítéletet meghozta, országgyűlési képviselőnek megválasztatván: a kérdéses ítélet, a képviselői immunitásnak felgyűsztesége nélkül nem lett volna kihirdethető s az eljárás folytatható;

tehtve, hogy a közjog a magánjog fölött áll és hogy az országgyűlés tagjainak »mentelmi joga« közjogunk egyik sarkalatos intézményét képezi, mely az országgyűlés tagjai elleni bűnvádi eljárásra vonatkozólag bizonyos — más személyek elleni eljárásnál nem alkalmazható feltételeket tűz úgy a vadhatóság, valamint a bíróság elé; illetőleg az országgyűlés tagjai elleni bűnvádi eljárást — s ebben a bírói hatóságnak habár egyébként törvényes cselekvési jogosultsággal, kivételes megszorító feltételektől teszi függővé;

ezen — az egyes büntetendő cselekmény miatti esetleges megbüntetését vagy büntetlenül marasztalt fontosságában túlszárnyaló alkotmányjogi intézmény szempontjából — a jelen esetben — tekintettel vádoltának érintett állítására — előzetesen azon kérdés volt eldöntendő:

felülvizsgálhatja-e a kir. Curia az alsóbb

fokú bíróságok eljárását és ítéletét a fennforgó esetben? avagy nem kötelesek előbb, mielőtt az ügynek — az általános törvények értelmében való felülvizsgálhatóságával foglalkozni — az időközben állított képviselővé megválasztott vádlott mentelmi jogának az országgyűlés alsó-háza által leendő felfüggesztése céljából, a szükséges intézkedések foganatosítását elrendelni?

Tekintve, hogy azon esetekben, amelyek az országgyűlési tagok megnevezett mentelmi jogának kivételes hatálya alatt állanak, a bíróság nem mentheti fel magát az ezen jog által követelt alkotmányjogi akadály alul; tekintve, hogy a kiemelt elvnek fogva — ha a fennforgó eset valóban a mentelmi jog alá esnék: erre vonatkozólag a bíróság cselekvősége — a megfelelő elő-feltételek bekövetkezésének hiányában kétségen kívül ki lenne zárva;

tekintve más részről, hogy a bíróság elintézése alatt álló egyes jogeseteknek a mentelmi jog alá tartozása vagy nem tartozása — mint a törvényeknek és az érvényben levő mindennemű más jogszabályoknak, a konkrét esetre való alkalmazhatósága — a bírói cognitiónak és a bíróság határozatának képei feladatát;

tekintve, hogy vádlott — saját állítása szerint is 1892. évi január hó 28-án választott meg országgyűlési képviselőnek;

tekintve, hogy akkor már — a vádbeli vétség miatt nemcsak meg volt indítva ellene a bűnvádi eljárás, hanem az a másodfokú bíróság ítéletével is el volt intézve;

tekintve, hogy e szerint vádlottnak országgyűlési képviselővé való megválasztásakor — ő reá vonatkozólag túl volt már haladva azon helyzet, amelyben — eltekintve a személyes szabadság elvonásától — a törvényhozás tagjainak az ország alkotmányjogi érdekeinek elfogadva levő biztosítása céljából keletkezett és fennálló — habár törvényileg nem szabályozott kivételes mentelmi joga — léteket és igazolást találja;

tekintve ugyanis, hogy a nem képviselő ellen megindított és két bíróság ítéletével befejezett ügyben, a törvényhozás tagja ellen bűnvádi per folytatás-tétellel, vagy ezzel járó intézkedésekkel való zaklatásról szó többé egyáltalán nem lehet;

tekintve, hogy a zaklatás esete még kevésbé állhat elő az azon ügyben hozott alsóbb bírósági ítéletnek a legfelsőbb bíróság által való felülvizsgálásánál;

tekintve, hogy a bíróság hatósági körébe tartozó ügyben — a felsőbb bíróságnak az alsóbb fokú bíróság ítélete elleni perorvoslat következtében való cselekvősége, tulajdonképpen annak megvizsgálásában és megállapításában foglaltatik össze: hogy az alsóbb fokú bíróság nem hibáztat-e az eljárásban, illetőleg ítélethozatalban?

tekintve, hogy a felsőbb bíróság ezen feladata lényegesen közérdekű, és főleg a törvények valamint az érvényben levő jogszabályok sértetlen alkalmazásának biztosítékát képezi, amelynek a magánfél érdeke alárendelt jelentőséggel bír;

tekintve, hogy vádlott ellen vizsgálati fogság nem rendeltetett el, mely esetben a fogság megszüntetése, illetőleg foganatosításának felfüggesztése céljából az ügy az illető törvényhozási tényezők elhatározása elől — a bűnvádi eljárás bármely stadiumában nem vonható el;

tekintve, hogy ezeknél fogva — a mentelmi jognak sem természeté, sem célja által követelt folyamánai nem igazolják különben is kivételes — tehát már ezért is a legszorosabb értelemben magyararandó jog kiterjesztését azon esetekre is, amelyekben a bűnvádi eljárás végleges — habár jogerőre még nem emelkedett ítélettel befejezett, mielőtt a vádlott a törvényhozás tagjává lett volna;

tekintve, hogy oly törvény, mely az ellenkezőt rendelne, nem létezik;

tekintve, hogy a legszorgosabb buvárlat mellett sem találtott eset, melyben a kérdéses kivételes jognak — az alsóbb fokú bíróság felebezett végitélete felülvizsgálását akadályozó hatály tulajdonított volna:

a kir. Curia nem értelmezhetette a törvényhozás tagjainak mentelmi jogát akként: hogy ezen jog megakadályozhatná a felsőbb fokú bíróságokat, az alsóbb fokú bíróságok bűnvádi ítéletének — az országgyűlés illető háza engedelmé nélküli felülvizsgálásában, azon esetekben, amelyekben a vádlott — a bűnvádi eljárás megindításakor nem volt tagja a törvényhozásnak és azzá csakis azután lett, miután a felülvizsgáló ítélet már meghozottat.

De ha a mentelmi jognak a törvénykezés rendes menetét megakadályozó hatálya egyáltalán nem terjedhet ki az imént körvonalozott esetekre: még kevésbé vonható be ezen kivételes intézmény akadályozó körébe azon eset, melyben — mint a jelenleg fennforgó ügyben — vádlottnak a kir. Curia által való elítélhetetése, a törvény határozott rendelkezéséből egyenesen kifolyó lehetetlenséget képez;

tekintve ugyanis, hogy azon cselekmény miatti eljárás és ítélet, a melylyel a vádlott vádatoltat: a kir. járásbíróságok hatósági körébe tartozik;

tekintve, hogy ennél fogva vádlott ellen a kir. szentesi járásbíróság előtt indított meg a bűnvádi eljárás és ezen bíróság hozta a kir. tábla által — a cselekmény büntetendő voltát és vádlott bűnösségét illetőleg a helybenhagyott ítéletet;

tekintve, hogy az 1883. évi VI. t. c. 7. §-a szerint — a kir. járásbíróságok hatósági körébe tartozó bűnvádi ügyekre vonatkozólag, a másodfokú bíróság ítélete ellen a felebezés — ezzel tehát a másodfokú bíróság által hozott ítéletnek a kir. Curia általi felülvizsgálhatósága is — rendszerint ki van zárva;

tekintve, hogy a felebezés joga csakis két — szorosan meghatározott kivételes esetre vonatkozólag van a törvény által megengedve; nevezetesen:

a) vádlott részére — ha a cselekmény, mely miatt büntőnek mondatott ki és büntetésre ítéltetett, egyáltalán nem képez büntetendő cselekményt;

b) vádló részére — ha a cselekmény, melyben a járásbíróság ítél: büntetett, vagy pedig a törvényszék hatósági körébe eső vétséget képez;

tekintve, hogy az előbbi esetben — ha azt a kir. Curia fennforogni látja — minden más lehetőség kizárásával — nem tehet mást: mint az egész bűnvádi eljárást — büntetendő cselekmény hiányában — megszünteti, illetőleg azt megszüntnek mondja ki; ha pedig nem látja fennforogni a kiemelt esetet: a felebezést egyszerűen visszautasítja; mely esetben a másodfokú bíróság ítéletének jogereje nem a Curia határozatából származik, hanem a jogerőnek kezdete és alapja — a felebezhetlenség és felülvizsgálhatlanság folytán — azon ítélet meghozatalának napjára visszaesik;

tekintve, hogy az említett eset első alternatívájában, a legfelsőbb bíróság felülvizsgálása csakis vádlottnak a bűnvádi eljárás aluli végleges kihelyezését vonhatván maga után; ezzel annak képzelhetőe is ki van zárva, hogy vádlott az ítéletnek, a kir. Curia által való felülvizsgálása következtében zaklatásnak tétethetné ki, míg a második alternatíva esetében, a kir. Curia egyszerűen érintetlenül hagyja az általa felülvizsgálhatatlan kir. táblai ítéletet; tehát az ő részéről elkövethető zaklatás — ezen esetben sem képzelhető;

tekintve továbbá, hogy az 1883. évi VI. t. c. 2. pontjának esetében — ha a kir. Curia ezek valamelyikét látna fennforogni, bírói faladata nem lehet más, minthogy a kir. járásbíróság hatósági körébe jogtalanul bevont, oda nem tartozott egész eljárást semmisnek mondja ki, azt megsemmisíti, s az ügyet — az arra vonatkozólag hatósági joggal bíró illetékes törvényszékhez utasítja;

tekintve, hogy az imént felhozott esetben — a megsemmisítés, az ügynek új megindítását tévén szükségessé: ez által a bűnvádi eljárás új megkezdésének esete áll elő, ép úgy mintha a megsemmisített eljárás, s az annak alapján hozott ítéletek nem is léteztek volna;

tekintve, hogy az új eljárás megindításának — az időközben képviselővé lett vádlottal szemben — elengedhetlen előfeltételt képezi a mentelmi jognak felfüggesztése: ebből következik, hogy zaklatás lehetőségéről ezen 2 pont esetében sem lehet szó;

tekintve hogy ezek után az 1883. évi VI. t. c. 7. §-ának akár 1, akár 2 pontjában a kir. Curia általi felülvizsgálhatásra fenn tartott kivételes eseti vétesének szemügyre: annak lehetetlensége, hogy a legfelsőbb bírói hatóságnak e törvényben körvonalozott cselekvőségekéből a törvényhozás tagja elleni zaklatás hárulhasson — azonnal szembe ötlék;

tekintve, hogy az imént kifejezett jogi lehetetlenséggel feltétlenül és elvileg ki levő zárva egyáltalán azon magasabb érdekek megsérthetőségének lehetősége is, melyeknek oltalmára a törvényhozás tagjaival szemben — a büntető bíróság cselekvőségére — a mentelmi jognak alkotmányjogi intézményében — bizonyos korlátok állítottak fel: ezzel minden jogalapot nélkülöz azon felfogás, mely a bíróság actióját ezen — az immunitást épenséggel nem érinthető esetben is hátráltatásnak és akadályoknak tenné ki:

a kir. Curia — ezen indokoknál fogva — eltekintve a felülvizgálat iránt fentebb kiemelt általános tekintetektől — a fennforgó ügyre vonatkozólag, különösen még az 1883. évi VI. t. c. 7. §-ának következtében sem láthatja a kir. tábla ítéletének felülvizsgálhatását, vádlottnak másodfokú elítélését után előállott képviselői immunitása által akadályozva.

Tekintve ezek után, hogy a felülvizsgálhatásnak közjogi akadályá nem forog fenn; tekintve, hogy ennek következtében a felülvizsgálhatás kérdése az 1883. VI. t. c. 7. §-a alapján s ennek megfelelőleg intézendő el;

tekintve, hogy a kir. ítélő tábla fentebb megjelölt ítélete ellen vádlott és a sértett fél is használtak perorvoslatot;

tekintve, hogy a vádbeli cselekmény — azon ténybeli elemi szerint, melyek az alsóbb fokú bíróságok ítéletének indokaiban mint megállapítottak vannak elfogadva — kétségtelenül büntetendő cselekményt képez;

tekintve, hogy vádlott felebezésére vonatkozólag a felülvizgálat ezen kérdés bírálatán túl nem terjed tovább;

tekintve, hogy az 1883. VI. t. c. 7. §-ának 2. pontjában megjelölt esetek közül szintén nem forog fenn egyik sem;

tekintve, hogy ezen kérdés elintézésével ki van merítve a kir. Curia felülvizsgálhatásának a sértett felebezésére vonatkozó jogköre;

tekintve, hogy ezek szerint egyik eset sem forog fenn, mely a kir. járásbíróságok előtt lefolyt bűnvádi ügyekben a kir. tábla ítélete elleni felebezési jogot igazoltnak tüntetné elő;

Sima Ferencz vádlottnak, valamint Albertényi Antal sértett félnek felebezése visszautasítatik.

Kelt Budapesten, 1892. évi ápril hó 20-án.
Szádb Miklós s. k.
Losonczy Ödön s. k.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátyffy Ferencz
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Bérleti hirdetés.

A Szentesi Ipartestület tulajdonát képező I. t. 210. számú (Céház) házánál levő alsó nádas épület egészben, valamint a nagy terem alatt levő pincével együtt is hasznos bérbe kiadó.

A lakás ügy magánlakás, valamint korcsmahelyiségnek is alkalmazható. Esetleg bérlő által a szolgáltatást is teljesíthető. — Bővebben értekezhetni S o o s F e r e n c testületi elnöknel.